

Kerkenes

News
Haberler

14 - 2011

www.kerkenes.metu.edu.tr

Edited by / *Yayına hazırlayan*
Françoise Summers
Geoffrey Summers

*Figure 1. The Kerkenes Festival on Saturday October 1, 2011.
Şekil 1. Kerkenes Festivali, 1 Ekim 2011 Cumartesi.*

*Cover. Looking across the rear section of the gate from the West Tower to the North Tower. The sphinx block is to the left of the vertical scale.
Kapak. Batı Kule tarafından Kuzey Kule tarafına doğru, şehir kapısının arka kesimine bakış. Sfenks bloğu dikey ölçeğin solunda.*

Kerkenes News 2011

Edited by / *Yayına hazırlayan*
Geoffrey and Françoise Summers

Participants / *Katılımcılar*

Iraz Alpay	Nuretdin Kaymakçı
Pelin Ayter	Pınar Kaymakçı
Sema Bağcı	Paul Kazo Kazaev
Sevil Baltalı Tirpan	Melis Koryuyucu
Marco Barisic	Dominique Langis-Barsetti
Susanne Berndt-Ersöz	Anthony Lauricella
Scott Branting	Joseph Lehner
Berrin Çakmaklı	John Marston
Ferhat Can	Bonnie Nilhamn
Joshua Cannon	Aslı Oflaz
Evan Carlson	Serpil Ölmez
Ahmet Çinici	Yasemin Özarslan
Ali Çinkı	Susan Penacho
Ben Claasz Coockson	Evangelia I. Pişkin
Çiğdem Demiroğlu	Lucas Proctor
Merve Demiröz	Çıngı Salman
Yılmaz Selim Erdal	Noël Siver
Güzin Eren	Françoise Summers
Mete Göksaran	Geoffrey Summers
Robert Jennings	Burcu Yıldız
Erkan Kambek	Nilüfer Yöney

Eco-Center / *Eko-Merkez*

Berrin Çakmaklı	Güner Mutaf
Soofia T. Elias-Ozkan	Korkut Mutaf
Torkan Fazlı	Françoise Summers
Sergey Emelianov	Özün Taner

Out with the old and in with the new! At this Iron Age capital, plausibly identified as ancient Pteria, unexpectedly spectacular discoveries at the Cappadocia Gate saw completion of the current excavation program in the southern sector of the city. Relief carving, sculpture and a gold ornament were recovered but not, thankfully, more remains of people who perished attempting to flee the fiery destruction. After 13 seasons of survey and excavation, all effort in this quarter is now directed towards completion of final reports on the Cappadocia Gate and the Palatial Complex. The current program of architectural restoration and visual enhancement at the Cappadocia Gate was likewise brought to a successful close.

At the other end of this ancient capital, Scott Branting initiated his long-term plans to excavate a complete urban block and adjacent areas, revealing a well-preserved range of rooms. Geophysical survey, intended to complete coverage over a major portion of the north end, also yielded excellent results.

The University of Florence team directed by Stefania Mazzoni was based at the Kerkenes excavation house for the last time. Having completed three seasons of survey at Uşaklı Höyük, Hittite Zippallanda, they hope to move into their own excavation house. Kerkenes, Hittite Mount Daha, was the abode of the Weather God of Zippallanda, auguring many more years of close collaboration.

The Kerkenes Eco-Center activities included a new roof for the Solar House, 'Hands-on Building' courses for METU architecture students and, at the end of the summer, another well-attended Kerkenes Festival (Fig. 1).

Kerkenes Haberler 2011

Translated by / *Çeviri*
Güzin Eren

Figure 2. Scott Branting and Geoffrey Summers in the new and more spacious project office at METU discussing the long-term preservation of the Kerkenes archives.

Şekil 2. Scott Branting ve Geoffrey Summers ODTÜ'deki yeni ve daha geniş proje ofisinde, Kerkenes arşivlerinin uzun vadede korunması hakkında fikir teatisinde bulunurken.

Eski, yerini yeniye bıraktı! Mantıken Pteria olarak tanımlanan bu Demir Çağı başkentinde, Kapadokya Kapısı'ndaki beklenmedik çarpıcı keşifler, şehrin güney sektöründe bugün devam eden kazı programının tamamlanmasına tanık olmuştur. Bu keşifler dahilinde neyse ki, şiddetli yıkımdan kaçmaya çalışırken can vermiş daha fazla insanın kalıntıları yerine, bir kabartma yontu, bir heykel ve altın bir süs eşyası bulunmuştur. 13 sezonluk yüzey araştırması ve kazının ardından, bu alandaki bütün çabamız Kapı ve Saray Yapı Grubu'nun son raporlarının tamamlanmasına yönlendirilmiştir. Kapadokya Kapısı'ndaki mevcut mimari restorasyon ve görsel iyileştirme programı da aynı şekilde başarılı bir sona ulaşmıştır.

Antik başkentini diğer ucunda, Scott Branting, bir yapı adasının bütünü ve çevresindeki alanları açığa çıkarma yönündeki uzun dönemli kazı planını başlatmış ve daha ilk sezonda iyi korunmuş bir dizi odayı gün yüzüne çıkarmıştır. Kentin kuzey kesiminin önemli bir kısmını taramayı amaçlamış jeofiziksel yüzey araştırması ise ayrıca mükemmel sonuçlar üretmiştir.

Stefania Mazzoni ve Floransa Üniversitesi ekibi son defa Kerkenes Kazı Evi'ni araştırma üssü olarak kullanmıştır. Hitit Dönemi Zippalanda'sı Uşaklı Höyük'te, üç sezonluk yüzey araştırmasını tamamlayan ekip, kendi kazı evlerine geçmeyi beklemektedir. Zippalanda Gökyüzü Tanrısı'nın ikametgahı olan Hitit Dönemi'nin Daha Dağı Kerkenes, iki ekip arasında uzun yıllar sürecek sıkı işbirliğinin kehanetini verir gibidir.

Kerkenes Eko-Merkezi çalışmaları, Güneş Evi için yeni bir çatının inşasını, ODTÜ Mimarlık Bölümü öğrencileri için 'Uygulamalı İnşaat' derslerini ve yaz sonunda yine yüksek sayıda katılımıla gerçekleştirilmiş Kerkenes Şenliği'ni içermiştir (Şek. 1).

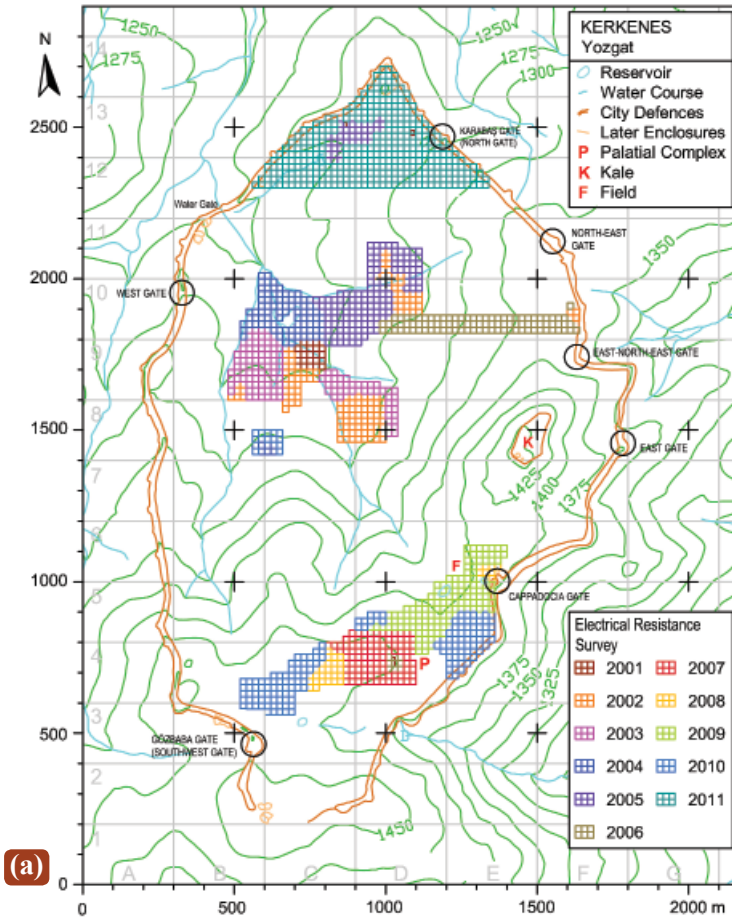

Figure 3. (a) Progress map showing the 2011 electrical resistance survey. (b) Conducting electrical resistance survey with a Geoscan RM15 resistivity meter. (c) The geophysical survey team in May 2011.
Şekil 3. (a) 2011 yılı yüzey araştırmasının gelişimini gösteren harita. (b) Geoscan RM15 elektrik direnç ölçer ile elektrik özdirenç taraması yapılırken. (c) Jeofiziksel yüzey araştırması ekibi, Mayıs 2011.

JEOFİZİKSEL YÜZEY ARAŞTIRMASI

Geoffrey ve Françoise Summers

Scott Branting'in kentin kuzey sektöründeki kentsel yapı adalarına odaklanmasını desteklemek adına, 2011 elektrik özdirenç taraması sezonu, şehir surununun kuzey ucundan, güneye doğru 2300 m kuzey hattına kadar bir alanın taramasının tamamlanmasına ayrılmıştır (Şek. 3a). Burada bütün haritayı sağlamak için alanımız yeterli olmadığından, okuyucuların, projenin internet-sayfasına göz atmaları gerekmektedir. Şekil 4a, kuzey ucun önceki yıllarda yapılmış gradiyometre tarama haritasını, 4b aynı alanın elektrik özdirenç tarama haritasını, 4c ise bir dizi yapı ile çakıştırılmış şekilde 3D mikrotopografya GPS tarama haritasını göstermektedir. Taş duvarla çevrili, bugün hala kullanımda olan hayvan barınağının bulunduğu ve Şekil 4b'da kavisli duvarlar ile gösterilen kuzey uçtaki baklava biçimli mekan, Demir Çağı yapılarından yoksundur. Bu durum, şehir surlarının kuzey ucunda güçlü bir taş kulenin arkasında kalan bu alanın savunmaya yönelik askeri bir işlevi olduğu önerisini kuvvetlendirmektedir. Şehir duvarının kuzeybatı uzantısı içinde kalan yamacın bütünü, kentsel yapı adaları ile kaplıdır. Bu adalardan 800 m doğu hattında, şehir duvarı boyunca uzanan bir tanesi, 1996'da TT15 test açmasının kazıldığı yerde, muhtemelen bir tapınak

olabilecek geniş bir yapıyı içermektedir. Bu yapı adası Scott Branting tarafından başlatılan programın ana odağını oluşturmaktadır. Savunma duvarının kuzeydoğu kesiminde bulunan iki yapı adası, karakter olarak benzerdir ve geniş iki-odalı binaların yanı sıra bir yapı adasındaki haneleri temsil edebileceği düşünülen küçük odaları da bulundurmaktadır. En kuzeydeki yapı adası, alanın askeri işlev taşıdığını öne sürmek için herhangi bir öge sergilememektedir. Son olarak, Su Kapısı'na doğru uzanan akarsuyun güneyindeki görüntüler farklı bir karakter sergilemektedir ki burada alan, geçitler ile bölünmüş kalabalık bina grupları ile iskan edilmiştir. Burada, sıradan insanların evleri ve işliklerinin bulunmuş olması muhtemeldir.

BİR YAPI ADASINDA YENİ İNCELEMELER

Scott Branting, Sevil Baltalı Tırpan ve Joseph Lehner

Kapadokya Kapısı kazılarını takiben, uzun dönemli, geniş kapsamlı, yeni bir kazı programı bu yıl başlamıştır. Programın amacı, kentin kuzey kesiminde bütün bir kentsel yapı adasını (yaklaşık 6000 m²) incelemektir. Seçilen yapı adası, bugün Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenmekte olan dikkate şayan fildişi levhanın da gün yüzüne çıkarıldığı, 1996 ve 1998 yıllarındaki sınırlı kazıların konusuydu. Bu

THE GEOPHYSICAL SURVEY

Geoffrey and Françoise Summers

In support of Scott Branting's focus on urban blocks in the northern sector of the city, the 2011 season of electrical resistance survey was devoted to completing coverage of the area from the north tip of the defences extending southwards to the 2300m north axis (Fig. 3). Space precludes reproducing the entire image here, for that the reader must turn to the project web page. Figure 4a shows the plot of the earlier gradiometer survey at the north end, 4b is the electrical resistance map of the same area, and 4c is a 3D microtopographic GPS image with some structures superimposed. The lozenge of space inside the north tip, where there are stone-walled animal pens still in use as shown by the prominent curved wall in Figure 4b, is devoid of Iron Age structures. This result reinforces the suggestion that this area, which lies behind a strong stone tower on the north tip of the city defences, had a military function facilitating defence. The entire slope inside the northwestern stretch of wall was occupied by urban blocks. One of these, lying along the city wall east of the 800m east axis, contains a large hall, possibly a temple, where test trench TT15 was dug in 1996. This urban block is the central focus of the new program initiated by Scott Branting. The two urban blocks revealed along the northeast section of the defences are similar in character and include large two-room buildings as well as groups of smaller rooms which may represent households within the compound. The northernmost block does not display any features to support the suggestion that it had a military function. Finally, the imagery south of the stream running towards the Water Gate revealed an area of different character crowded with groups of smaller buildings separated by alleyways. Here, perhaps, were the houses and workshops of ordinary people.

NEW INVESTIGATIONS IN AN URBAN BLOCK

Scott Branting, Sevil Baltalı Tırpan and Joseph Lehner

Following excavations in the Cappadocia Gate, a new multi-year program of wide-area excavation began this year. Its purpose is to investigate an entire urban block (ca. 6000m²) in the northern portion of the city. The selected urban block was the subject of limited excavations in 1996 and 1998, which yielded the remarkable ivory plaque that is now in the Museum of Anatolian Civilizations in Ankara. This program is designed to shed new light on how urban blocks were organized and functioned in the city. It should also provide important insights into the organization of households within the city in terms of what they consumed and produced as well as the larger social networks within which they participated.

Excavations this year in trench TR29 exposed three complete rooms of the multi-room structure in which the ivory plaque was found (Fig. 9).

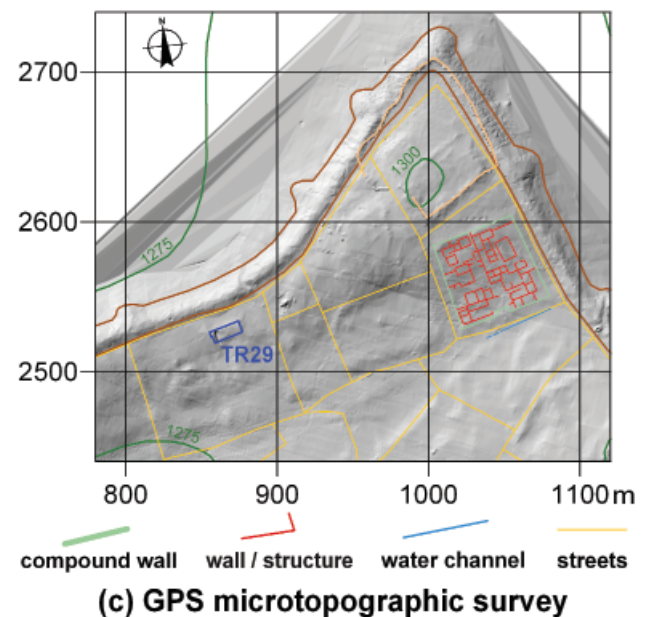
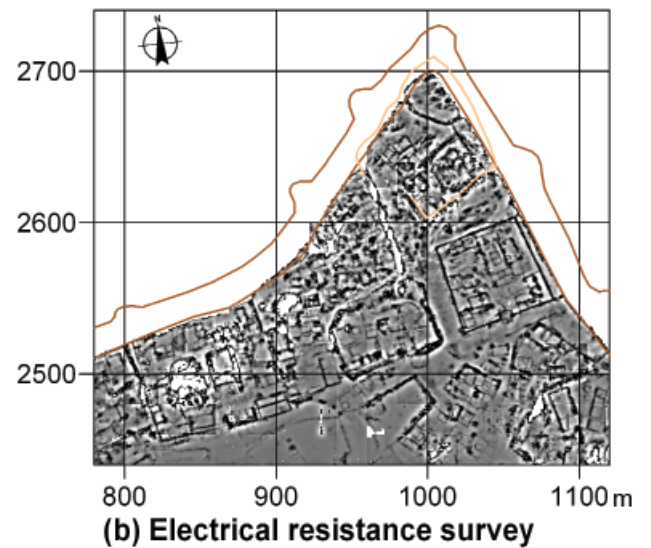
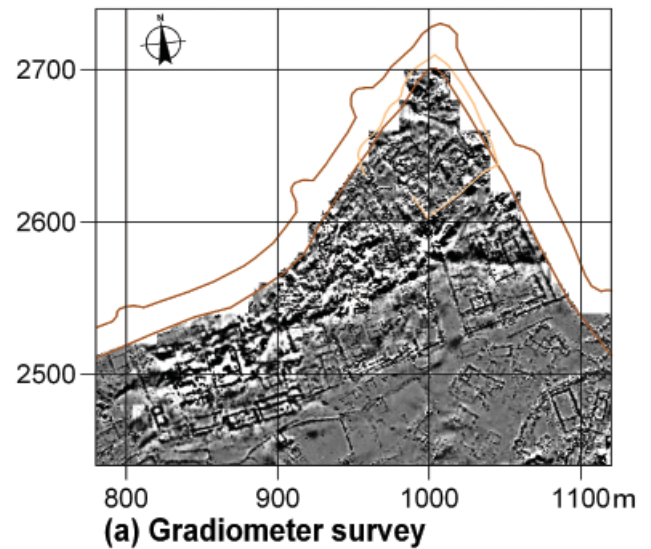

Figure 4. (a) Gradiometer, (b) electrical resistance and (c) GPS microtopographic survey maps of the northern end of the city.

Şekil 4. Kentin kuzey ucunun (a) gradiyometre, (b) elektrik öz direnç ve (c) GPS mikrotopografya tarama haritaları.

Figure 5. Room 1 threshold and wall footings with slots for timber posts.

Şekil 5. Oda 1'in eşiği ve ahşap dikme yuvalarını barındıran duvar temelleri.

Figure 6. The post bases, hearth, and plaster floor in Room 3.

Şekil 6. Oda 3'te bulunan dikme kaideleri, ocak ve sıvalı taban.

Figure 7. Systematic soil sampling for flotation in Room 3.

Şekil 7. Oda 3'te flotasyon amaçlı toprak örneklerinin sistemli bir şekilde toplanması.

Figure 8. The glass bead found in Room 3.

Şekil 8. Oda 3'te bulunan cam boncuk.

program, yapı adalarının kent içinde nasıl düzenlendiği ve işlev gördüğüne ışık tutmak üzere tasarlanmıştır. Bu aynı zamanda, hane halkının neleri üretip tükettiği ve kendilerinin de müdahil oldukları geniş çerçevedeki sosyal ağlar bağlamında, hane halkının kent içindeki organizasyonunun anlaşılmasını sağlayacaktır.

TR29 açması kazıları bu yıl, içinde fildişi levhanın bulunmuş olduğu, çok odalı bir yapının üç odasının tamamını açığa çıkarmıştır (Şek. 9). Bu bina, önceki kazılarda seçilmiş iki odalı geniş bir binanın hemen arkasındadır. Bu çok odalı yapının her odası beyaz sıvalı taban kalıntılarına sahiptir ve birçok duvarın alt kısmında düz, beyaz duvar sıvasının varlığına dair kanıt bulunmuştur. Yuvalara yerleştirilmiş veya taş temellere oturtulmuş dikmeler bu tek katlı binanın ahşap üst yapısını desteklemiştir (Şek. 5). Bütünü ortaya çıkarılan bu üç odaya ek olarak kazılar, Oda 1'in batısında muhtemel dördüncü bir odanın ve Oda 3'ün güneyinde beşinci başka bir odanın bir kısmını açığa çıkarmıştır.

Üç oda arasındaki boyut ve inşa tekniği benzerliklerine rağmen, faaliyet alanlarında farklılaşmanın olduğu yönünde deliller vardır. 1996'da fildişi levhanın burada bulunmasının yanı sıra, eşik ve kapı geçidinin iyi biçimlendirilmiş olmasını kanıt sayarak, Oda 1'in, kıymetli eşyaların depolanması için kullanılmış olabileceği söylenebilir. Oda 2 erzak deposu olarak kullanılmış olabilir ki bu, bulunan çok sayıda geniş saklama kabına ait kırık parçalar ile kanıtlanmaktadır. Hatta bu kapılardan bir tanesi insize sembol ile işaretlenmiştir. Oda 2'den alınan toprak örneklerinin ön analizleri, yapı yandığında bu odada depolanan yiyeceklerin büyük yüzdesini buğdayın oluşturduğunu öne sürmektedir. Oda 3'ün, yerleştirilmiş U-biçimli fırını ve kömürleşmiş buğday taneleri ile, yemek hazırlama alanı olması kuvvetle muhtemeldir (Şek. 6 ve 7). Bu odanın tabanında, ocaktan uzakta bulunan demir bıçak yemek hazırlama faaliyeti için kullanılmış olabilir. Odada bulunan zarif bir boncuk (Şek. 8) ve bakır alaşımı iğne parçası bir zamanlar bu odayı kullanımlarla takılmış olabilir.

KAPADOKYA KAPISI

Geoffrey Summers, Françoise Summers ve Nilüfer Yöney

Bugün, şehir kapısının üç elemanı olduğu anlaşılmıştır. Bunlar, açı yapan bir giriş geçidi, bir açık avlu ve zemini döşeli merkezi geçidin yer aldığı arka kısımdır (Şek. 10). Arka kısım, çift kanatlı kapıların üzerinde Batı ve Kuzey Kuleler arasında geçişe izin verecek kadar geniş taş temeller üstünde ahşap kapılı fasatlar ile sınırlandırılmıştır. Bu genel fikir, paralellerini Geç-Hitit dünyasında değil, Frig Dönemi Gordion'unda bulmaktadır. İnşada, granit taşından duvarların arasına 1m aralıklarla ahşap hatıllar yerleştirilmiş ve duvar yüzleri çamur sıva ile kaplanmıştır. Ön kulelerin tepesinde kumtaşı kullanılmıştır.

Kapı içerisine üç adet kült eser yerleştirilmiştir. Avlu içinde, önceki sezonlarda keşfedilen şekilsiz granit stel ile yarı-betimli steli destekleyen basamaklı anıt (Şek. 11) bulunmaktadır. Arka kesimin kuzeydoğu odasında, üzerinde karşılıklı oturan iki sfenksin kabartmasının bulunduğu kumtaşı kaide yer almaktadır (Şek. 13). Yumuşak kireçtaşından yontulmuş heykelin zıvanası bugün hala dört köşeli yuva içinde durmaktadır. Heykelin yalnızca birkaç parçası koruna gelmiştir. Binlerce küçük parçası bulunmuş olsa da, bunlar heykelin sadece küçük bir kısmını tamamlayabilir. En ilgi çekici parçalardan ikisi Şekil 12'de gösterilmiştir. Heykelin konusu tam olarak anlaşılmasa bile, tekniği batıya özgü arkaik heykel karakteristiği taşımaktadır. Kaide ve heykel, ön fasatın merkezine bakmaktadır ancak bir süre sonra bir duvar ile önleri kapatılmıştır. Bunlarla ilişkili buluntu

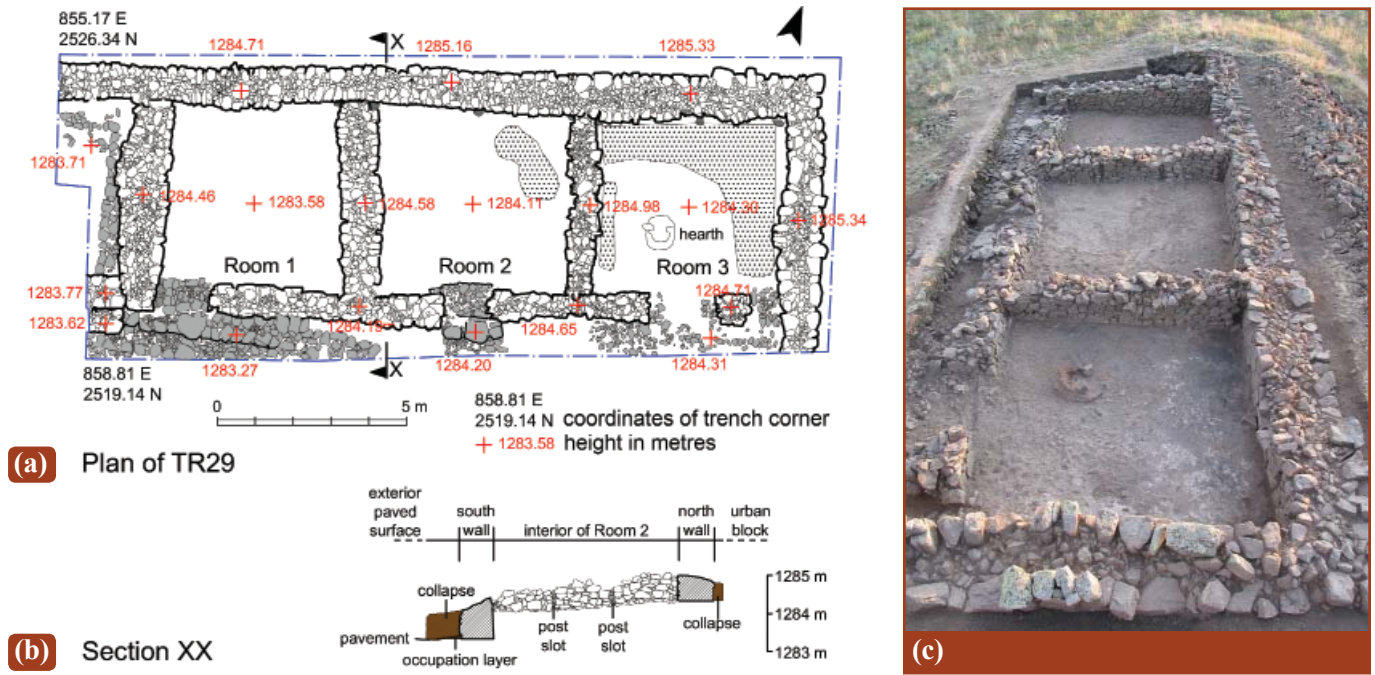

Figure 9. (a) Plan of TR29. (b) Section XX showing wall elevation with post slots after excavation. (c) TR29 after excavation. **Şekil 9.** (a) TR29 Açması'nın planı. (b) Kazı sonrası duvar kotlarını dikme yuvaları ile birlikte gösteren XX kesiti. (c) TR29 Açması'nın kazı sonrası görünümü.

This building is located directly behind a large two-roomed hall sampled in the earlier excavations. Each room of this multi-room structure had traces of white plaster floors, and evidence of plain white wall plaster was found on the lowest portions of several of the walls. Posts set into slots or on stone footings supported the wooden superstructure of this one story building (Fig. 5). In addition to these three complete rooms, excavations revealed portions of a potential fourth room to the west of Room 1 and a fifth room to the south of Room 3.

Despite the similarities in size and construction between the three rooms, there is evidence of differentiation of activity areas. Room 1 may have been used for the storage of valuables as evidenced by a fragment of highly decorated ivory found within it in 1996 as well as its well-formed threshold and doorway. Room 2 may have been used to store food as evidenced by the broken fragments of several large storage jars. One of the jars was even marked with an incised symbol. Preliminary analysis of soil samples taken from Room 2 suggests a large percentage of wheat among the stored food in the room when it burned. Room 3, with its installed U-shaped hearth and charred grains of wheat, was likely a food preparation area (Figs 6 and 7). An iron blade found on the floor of the room away from the hearth could also have been used for food preparation activities. A beautiful glass bead (Fig. 8) and a broken copper alloy pin might once have been worn by those using this room.

THE CAPPADOCIA GATE

Geoffrey Summers, Françoise Summers and Nilüfer Yöney

It is now seen that this city gate had three components, an angled entrance passage, an open court

and a rear section containing a central paved passage (Fig. 10). The rear was confined between gated façades, of wood on stone footings, which were sufficiently broad to permit passage between the West and North Towers above the double-leaved doors. The general concept finds parallels at Phrygian Gordion rather than in the Neo-Hittite world. Construction was of granite with horizontal timbers, set 1m apart in the wall faces which were coated with mud plaster. Sandstone was used at the tops of the front towers.

Within the gate were three cultic installations. In the court were a shapeless granite stele and a stepped monument (Fig. 11) supporting a semi-iconic stele, both discovered in previous seasons. In the northeast room of the rear section was a sandstone base on which two crouching sphinxes were carved in relief (Fig. 13). A rectangular socket still contained the tenon of a statue sculpted from soft limestone. Only a few fragments of the statue have survived. Two of the most intriguing are shown in Figure 12. There are thousands of small fragments, but these may only total a small percentage of the entire piece. While the subject of the sculpture eludes us, techniques are characteristic of archaic sculpture from further west. Plinth and statue faced the centre of the front façade, but were soon walled off from view. There were no associated finds.

At the start of the season the second victim of the fire and resultant collapse of the gate was lifted. Yılmaz Selim Erdal informs us that this individual is probably a male. We can only guess whether these were lone individuals or the last of a fleeing group caught by the smoke, burning and collapse. In any event, the gold and electrum ornament (Fig. 14) found on the pavement beneath remains of burnt timbers immediately behind the inner doors was surely dropped, or flung down in panic, by someone fleeing the destruction.

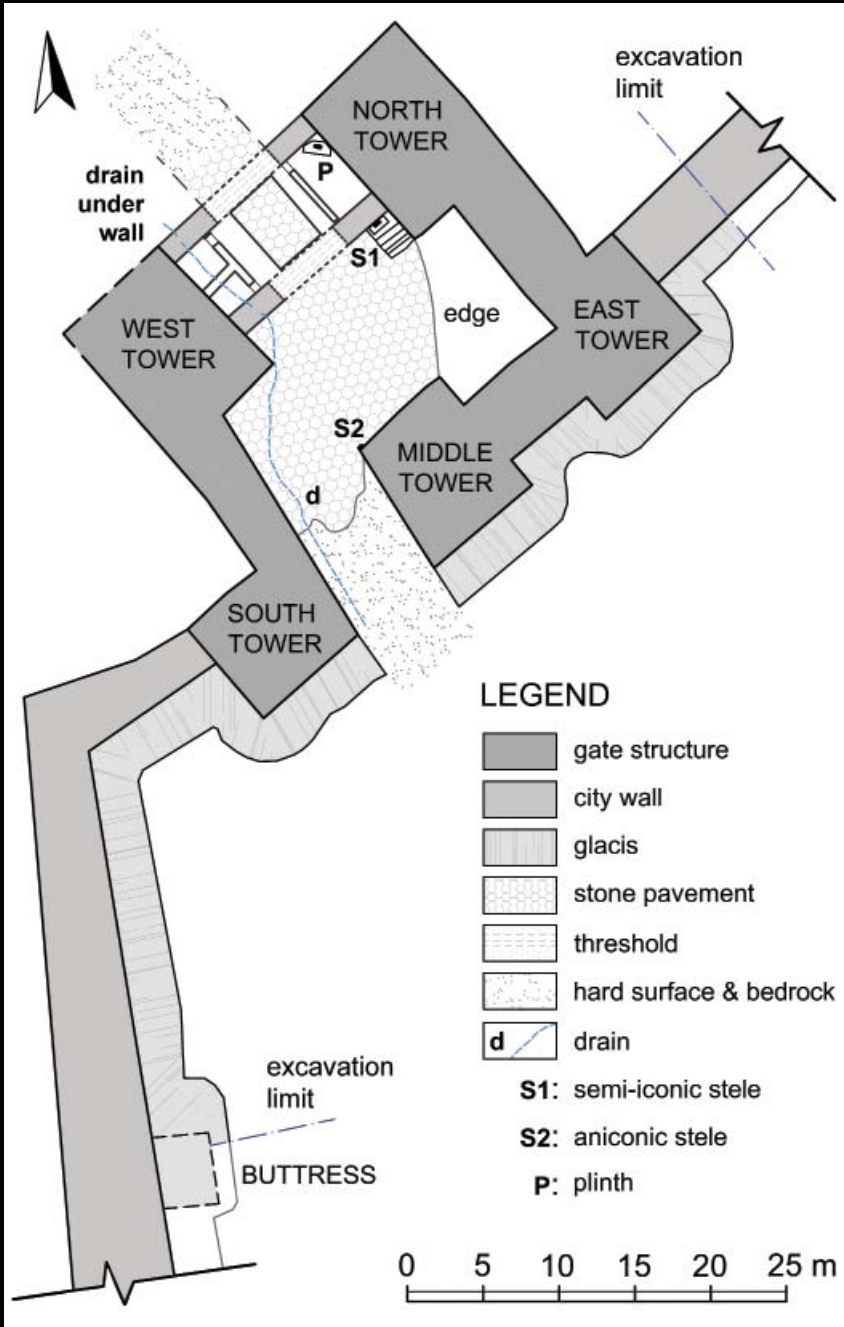

Figure 10. Cappadocia Gate plan.
Şekil 10. Kapadokya Kapısı planı.

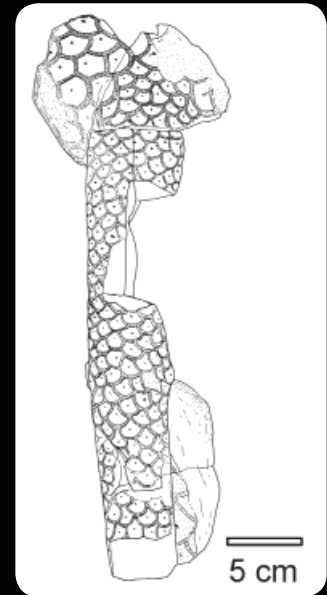
Figure 11. View through the court and two façades in the rear section of the gate with the sphinx block in situ in the room behind the stepped monument.
Şekil 11. Ayluya, kapının arka bölümündeki basamaklı anıtın gerisinde yer alan odada in situ bulunan sfenks bloğuna ve iki fasada bakış.

(a)

(b)

(c)

5 cm

Figure 12.
(a) and (b) Fragments of the soft limestone sculpture that stood on the sphinx block.
(c) Drawing of fragments by Ben Claasz Coockson.

Şekil 12.
(a) ve (b) Sfenks bloğunun üstünde duran yumuşak kireçtaşından heykelin parçaları.
(c) Parçaların Ben Claasz Coockson tarafından yapılmış çizimi.

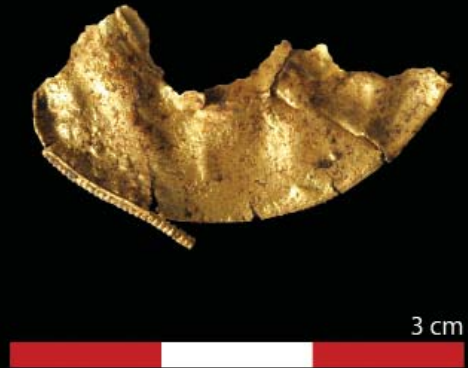
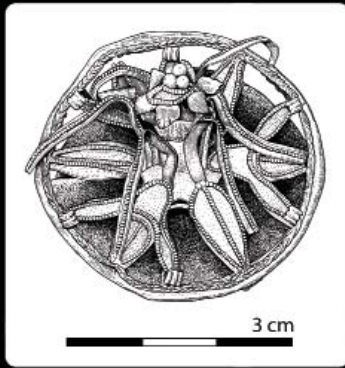
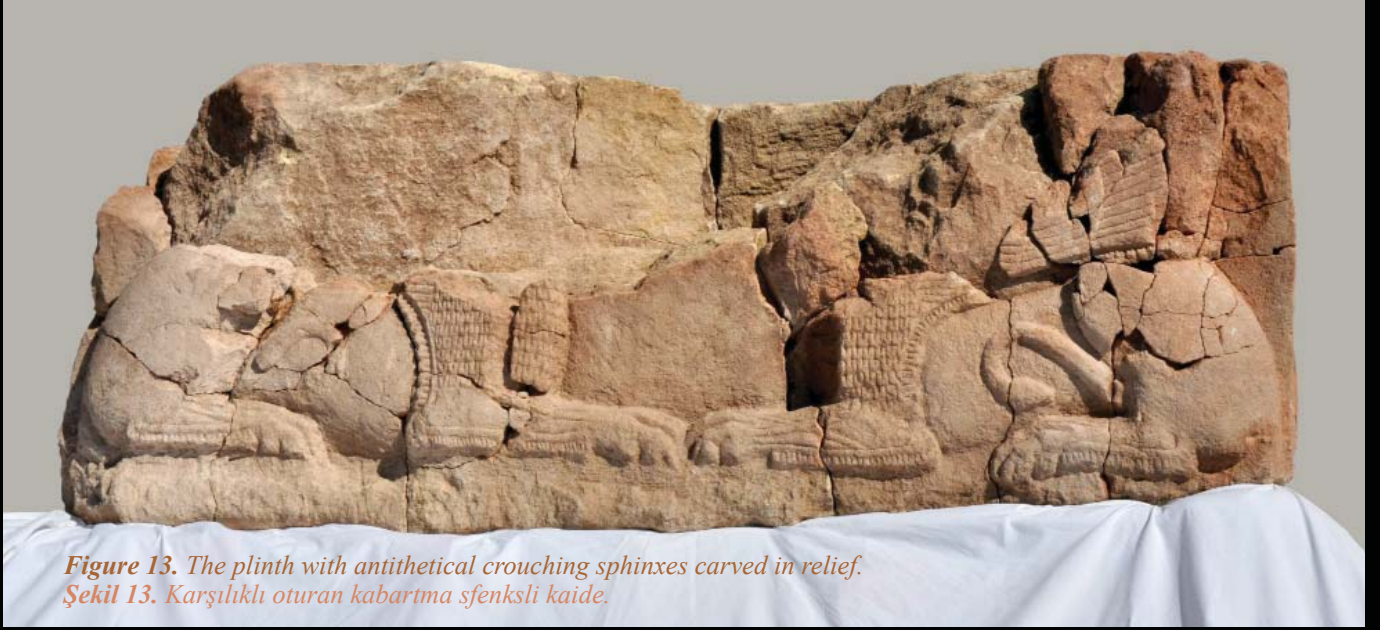

Figure 14. (a) Front of the gold ornament from the Cappadocia Gate.
 (b) Back of the gold ornament with crushed cylindrical tube to which the additional fragment was originally attached.
 (c) Drawing of the front of the gold ornament by Ben Claasz Cooekson.
Şekil 14. (a) Kapadokya Kapısı'nda bulunan altın süs eşyasının ön yüzü.
 (b) Altın süs eşyasının özgün halinde ek bir parçanın iliştiirildiği kırık silindirik borunun bulunduğu arka yüzü.
 (c) Altın süs eşyasının Ben Claasz Cooekson tarafından çizilmiş ön yüzü.

Figure 15. (a) After placing timber beams and levelling with small stones, large stones were lifted with the help of the tractor and its hydraulic lifting system. (b) Repair of the West Tower in progress.

Şekil 15. (a) Ahşap hatılların yerleştirilmesi ve küçük taşlar ile yüzeylenmesinden sonra, büyük taşlar traktörün hidrolik sistemi yardımıyla kaldırıldı. (b) Batı Kule onarım aşamasında.

Sezon başında yangının ikinci kurbanı ve yangın sonucu oluşan çöküntü kaldırılmıştır. Yılmaz Selim Erdal bizi, bu kurbanın erkek olduğu yönünde bilgilendirmektedir. Bu kişilerin, bir insan grubunun duman, yangın ve çöküntüye yakalanmış sona kalan bireyleri mi oldukları yoksa bir sebepten yalnız mı oldukları belli değildir. Her halükarda, iç duvarların hemen arkasında, yanık hatıl kalıntılarının altında, zemin döşemesinin üstünde bulunmuş altın ve elektrumdun süs eşyası (Şek. 14), kuşkusuz yıkımdan kaçan ürkü içindeki bir bireyden düşmüş veya onun tarafından atılmıştır.

2010 yılında Kapadokya Kapısı'nda gerçekleştirilen onarım ve güçlendirme çalışmalarının ardından, Sivas Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'na ek bir başvuru yapılarak, 2010 projesi kapsamında ele alınmayan ve 2009-2010 kışlarında kısmen çöken duvar yüz ve bölümlerinin yeniden örülerek Amaç, yapının anılan bölümlerini 2009 yılında hazırlanan rölevedeki görünümüne yeniden kavuşturmak. Ayrıca yeniden örme ve basit yapısal güçlendirme yöntemleri konusunda denemeler yapmak, yatay ahşap hatılların yapısal etkisini anlamak ve hatıllı olarak yeniden örülecek duvarların, bozulmadan kalan ancak hatılları yanarak ya da çürüyerek yok olmuş duvar bölümleri ile uyumlu olup olmayacağını görmekti.

Orta Kule'nin iç avluya bakan yüzü, yatay ahşap hatıl kullanmadan ve görece daha küçük boyutta taşlarla örülmüş ancak birkaç hafta sonra şiddetli yağmurların ardından kayarak çökmesi bu yapım yönteminin yetersiz olduğunu göstermiştir. Kuzey ve Batı kulelerinin iç avluya bakan cepheleri ise yatay ahşap hatıllar ile özgün konumundan kaymış görece daha iri boyutlu taşlar kullanılarak yeniden örülmüştür; bu bölümler gayet sağlam durumdadır. Kuzey ve Batı kulelerinin

kazı sonrasında çöken kısımlarının yeniden örülmesi yalnızca yapının görsel bütünlüğüne katkı sağlamak ve mimari bakımdan daha iyi anlaşılır kılmakla kalmamış, aynı zamanda yapıyı ziyaretçiler için daha sağlam ve güvenli hale getirmiştir.

KONSERVASYON, ÇİZİM VE BULUNTU ANALİZİ

Geoffrey Summers ve Scott Branting

Kapadokya Kapısı'nda açığa çıkarılan taş kaide ve kabartmalı yontunun ön çalışmaları Noël Siver yönetiminde, Haziran ayında TR29 Açması'nda kazılar devam ederken başlamıştır. Konservasyon ve çizim çalışmaları, sfenks kaidesi ve heykel parçalarına odaklanarak, Ağustos ayı sonunda yeniden başlatılmıştır. Sezon sonunda, kaide Yozgat Müzesi'ne taşınmıştır. Araştırmanın devam eden diğer alanları arasında, Evangelia Pişkin tarafından yapılan hayvan kemiği analizleri, Joseph Lehner'in metal analizleri ve Yılmaz Selim Erdal'ın insan iskeleti çalışmaları yer almaktadır.

YEREL GEÇMİŞ VE MEKAN ANLAYIŞLARI

Sevil Baltalı Tırpan

Sevil Baltalı Tırpan 2010 yılında Şahmuratlı Köyü'nde başlatmış olduğu etnografik alan araştırması ile, köy yakınındaki Kerkenes Dağı'nın köylülerce nasıl benimsendiğini, anlamlandırıldığını ve temsil edildiğini çalışmaktadır. Kerkenes Dağı'nın köyde yaşayan insanlar için pek çok farklı anlamı vardır. Bu mekan onların gündelik hayatlarının bir parçası olmakla beraber geleceklerini, umutlarını, hayallerini ve gelecekte olabilecekleri de temsil etmektedir. Onlar için Kerkenes aynı anda ekonomik, dini, tarihi ve atalarına ait anlamlar içermektedir. Mekanın bazı hastalıkları iyileştirici nitelikleri olduğuna da inanılmaktadır. Köylüler mekanda yetişen bütün ot ve meyvaların yerlerini ve özelliklerini, hangi hastalıklara yaradıklarını bilmektedirler. Kerkenes'i ilginç bir bellek ve tarih üretim süreci ve isimlendirme yöntemi ile sahiplenmektedirler. Surlar içerisinde bulunan bölümü 16 farklı bölgeye ayırmış ve isimlendirmişlerdir. Köydeki herkes bu bölgeleri, isimlerini ve özelliklerini bilmektedir. Kerkenes Dağı'nın arkeolojik alan olarak ilan edilmesi, arkeologların varlığı ve bulguları, mekanı gündelik hayatın bir parçası olmaktan çıkarmış; daha çok temsil edilen bir yer haline getirmiştir onlar için. 'Miras', 'turizm', 'kalkınma' söylemleri köylülerin mekanı yeniden algılamalarına, anlamlandırmalarına ve kurgulamalarına sebebiyet vermiştir. Kerkenes ve geçmişi, ekonomik yarar getirecek bir meta olarak da algılanmaktadır. İlginçtir ki, arkeolojik mekânın geleceği için düşündükleri, arkeologların tasarladığı programdan farklıdır. Köyde yaşayan ve ayrılan gençler Kerkenes'in fotoğraflarını Facebook sayfalarına koyarak mekânın arkeolojik anlamını da vurgulamaktadırlar. Kerkenes çoklu anlamları, değerleri, geçmişleri ve zamansallıkları simgelemeye devam etmektedir.

Following restoration efforts at the end of the 2010 season, permission of the Sivas Regional Commission on the Conservation of Cultural and Natural Property was obtained for minimal repair and strengthening to parts not included in the 2010 project, and for the rebuilding of sections that slipped during the 2009 and 2010 winters. The aim was to restore the structure to the way it appeared at the end of the 2009 season when the documentation of its excavated parts was completed. One further aim was to experiment with rebuilding and simple structural strengthening methods in order to understand if the inclusion of horizontal timber beams would make the walls much stronger, and whether the resulting wall faces would be compatible with the original architecture, the timber beams of which have burnt, or decomposed completely.

The section of the Middle Tower facing the Gate Court was rebuilt without horizontal timber beams and with smaller-sized stones. This proved unsatisfactory, collapsing a few weeks after the completion of the work following heavy rains. By contrast, sections of the North and West Towers also facing the gate court were rebuilt with timber beams and larger corner and face stones, including some dislocated original stones. These stretches, which replicate the original appearance and construction, have stood up very well and are in excellent condition (Fig. 15). The rebuilding of the collapsed section in the North and West Towers has not only enhanced the gate visually and made understanding its architecture easier but has also made the structure more stable and safer for visitors.

CONSERVATION, ILLUSTRATION AND ANALYSIS OF FINDS

Geoffrey Summers and Scott Branting

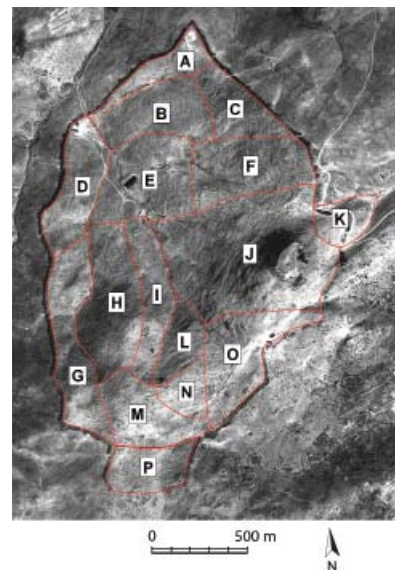
Preliminary work on the stone plinth and carved relief recovered from the Cappadocia Gate in June was directed by Noël Siver while the excavation in TR29 was ongoing. Conservation and illustration work resumed at the end of August, focusing on the sphinx base and the sculpture fragments. At the end of the season the base was transferred to the Yozgat Museum. Other continuing areas of research include analysis of animal bones by Evangelia Pişkin, metal analysis by Joseph Lehner and human skeletal studies by Yılmaz Selim Erdal.

THE LOCAL CONCEPTUALIZATIONS OF LANDSCAPE

Sevil Baltalı Tırpan

Sevil Baltalı Tırpan has started an ethnographic field project in the Şahmuratlı village in 2010 studying the ways the villagers appropriate and conceptualize Kerkenes as part of their landscape which encompasses both life as lived and life as imagined. For local people Kerkenes has multiple meanings. It has been part of their everyday practical life, but it also represents imagined

existences, desires, and potentialities. It is simultaneously economic, recreational, religious, ancestral and historical, and evokes medicinal and therapeutic qualities. Villagers know the location of every seasonal herb and fruit and their medicinal properties. They have been appropriating the place as part of their landscape through an interesting history production and naming process. They divided the mountain-top into 16 different locales with precise names and quasi-precise boundaries. Almost everybody knows each locale and its specific features. Declaration of the place as an archaeological 'site' and the presence of archaeologists and their material findings have added a new dimension to the meanings, transforming it from an everyday place to a representational space. Prompted by the 'heritage', 'tourism' and 'development' discourses they have also been re-objectifying the place and its past as a possible commodity. Interestingly, they have their own agenda for the promotion of the site that is different from the archaeologists' program. Young people who have left the village put pictures of Kerkenes as an archaeological site on their Facebook pages. Kerkenes forms part of their landscape that continues to encode multiple meanings, values, multiple pasts and temporalities, and mnemonically evokes different ancestors: their own and the ancestors of the culture-internal symbolic 'other', i.e. the archaeologists.

A: GÜDÜ YATAĞI	B: HANIM AYŞE Pınarı MEVKİİ
C: HANIM AYŞE'nin Kuzeyi	D: Davar AĞILLARI,
E: SÜLÜK GÖLÜ MEVKİİ	F: Emirlağan KUZULUK
G: Uyuz Kuyusu MEVKİİ	H: ÖKÜZ BOĞAZLAYAN
I: Dağdanlığın Dere	J: Kale MEVKİİ
K: Sarıkız Yaylası	L: Dağdanlığın Sırtı
M: Yellice Yurt	N: ÇAĞARŞAK
O: At Gölü MEVKİİ	P: KIREMITLİK

Figure 16. The map of Kerkenes with names of the areas as given by the villagers of Şahmuratlı. The map was prepared with ArcView by Yasemin Özarslan.

Şekil 16. Kerkenes haritası, Şahmuratlı köyü sakinleri tarafından alanlara verilen isimler ile birlikte. Harita, ArcView programında Yasemin Özarslan tarafından hazırlandı.

Kerkenes
Eco-Center / Eko-Merkez
www.kerkenes.metu.edu.tr/keco

KERKENES EKO-MERKEZİ

Françoise Summers ve Soofia T. Elias-Ozkan

Avustralya Büyükelçiliği Doğrudan Yardım Programı'nın desteğiyle 2002'de başlatılan Kerkenes Eko-Merkezi, yeniden, çok sayıda ziyaretçiyi, okul gruplarını ve uygulamalı inşaata hevesli öğrencileri ağırlamıştır (Şek. 18). Avustralya Büyükelçisi Ian Biggs ve eşi, yıllık faaliyetlerin onuncu sezonunun önemli olaylarından 2011 Kerkenes Şenliği'ne katılan misafirler arasındaydı. Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden bir grup mimarlık öğrencisi, aldıkları *Architecture in Situ (Yerinde Mimarlık)* seçmeli dersinin uygulamalı projesini tamamlamak için ziyaretlerini uzattılar (Şek. 18d-f). Öğrencilerin kimisi korunak duvarları inşa ederken, diğerleri AKG Gazbeton tarafından sağlanan Basınçta Havalandırılmış Beton (Gazbeton-AAC) tuğlalar ile raflar ve tezgahlar tasarlayıp inşa ettiler.

ODTÜ Fakültesi ve öğrencilerince devam ettirilen araştırma ve izleme çalışmaları ilerlerken, köyden çocukların ve yetişkinlerin katılımıyla, müdahil herkes projeden yararlanmakta ve birbirinden öğrenmektedir. Güneş enerjili motoru sayesinde döner güneş takip eden pişiriciler, yaz ayları boyunca Kerkenes ekibine olduğu kadar ziyaretçi gruplarına da yemek hazırlamak için kullanıldı. (Şek. 17a). Güneş kurutucuları ve pişiricilerini kullanmayı öğrenen çok sayıda köy kadını diğerlerini eğitmektedir. Ziyaretçiler ayrılırken, hafif ve taşınması kolay kurutulmuş ürün paketlerini aldılar. Güner Mutaf ve ekibince 2010'da tasarlanan güneş kurutucusunda veriminin artırılması için değişiklik yapıldı (Şek. 17b). Basit güneş su ısıtıcılarında kullanılan cam tüpler, güneş panelleri ile değiştirildi ve ticari olarak kullanıma sunuldu.

Projemiz yerel yönetimlerin etkin desteğine sahiptir; aynı destek anlamında Yozgat Valiliği, Kaymakamlığı ve Belediyesi'nden ciddi yardım görmektedir. 2011'de yerel yönetimlerin ve AAC tuğlalarını temin eden AKG Gazbeton'un cömert desteği olmasaydı, Güneş Evi'nin çatısını tamir etmek mümkün olmazdı. Balçık dam tamamen yeniden yapılırken, yine yenilikçi bir yaklaşım izlendi. Çürüyen kalaslar kaldırıldı, ahşap yapı yeniden inşa edildi ve balçık dam AAC tuğlalar ile değiştirildi. Parçalanmış çamur sıvanın yerini az miktarda Portland çimentosunun eklenmesi ile kireç harç aldı (Şek. 17c).

Türkiye'deki köy yaşamı, kentlere büyük göç vermenin kurbanıdır ki geride, küçülen ekonomi ve sürdürülebilir olmayan bir yaşam biçiminden mağdur olan insanlar kalmaktadır. Şahmuratlı Köyü Derneği ŞAHDER, bu nüfus azalması ile savaşmak ve köye fırsatlar sunmak için kuruldu. ŞAHDER, modern ekonomimiz içinde çevresel bir denge yaratmakta önemli gördüğümüz köy yaşamını idame ettirmeye çalışan insanlara daha iyi bir gelecek sağlama umidi ile yaşam standardını yükseltmeyi ve köy ekonomisinde bir takım fırsatlar sunmayı amaçlamaktadır. ŞAHDER ve Kerkenes ekibi birlikte, düşük-karbon ekonomisi ve sürdürülebilir bir gelecek için yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını teşvik ederek; Kerkenes Eko-Merkezi ve Şahmuratlı Köyü'nü çevre dostu, enerji-etkin ve kendine yeten gelişimin bir örneği yapmaya çalışmaktadır.

Kerkenes'in güneşte pişirilmiş ve kurutulmuş ürünleri, Mayıs'ta Ankara Uluslararası Yardım Derneği'nce Hilton Otel'de düzenlenen mali kaynak yaratma etkinliğinde ve Ankara Atatürk Kültür Merkezi'ndeki Yozgat Tanıtım Günleri'nde sergilendiğinde büyük ilgi gördü. Yine de, amacımıza erişebilmek ve amaca yönelik seçilmiş gelir getiren faaliyetleri kısa ve uzun dönemde uygulanabilir kılmak için ek mali kaynakları güvence altına almak gereklidir (Şek. 17d).

- To advocate the use of renewable sources of energy.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını desteklemek.

- To act as a dynamic experimental base for testing designs, materials and activities suitable for viable and sustainable village life.
- Uygulanabilir ve sürdürülebilir bir köy yaşantısına uygun olarak çeşitli tasarımlar, malzemeler ve etkinlikler için dinamik bir deney merkezi oluşturmak.

- To act as a stimulus and a catalyst for environment-friendly building with appropriate materials and energy-efficient designs.
- Enerji etkin tasarımlar ve uygun yapı malzemeleri kullanımıyla çevre dostu yapılar üretilmesi için uyarıcı ve katalizör olmak.

- To encourage village development and income-generating activities that might halt and even reverse migration from rural areas to the cities.
- Kırsal alanlardan kentlere göçü durduracak ve hatta bunu tersine çevirecek biçimde kırsal kalkınma ve gelir getiren etkinlikleri desteklemek.

Figure 17. The Kerkenes Eco-Center and its mission.

Şekil 17. Kerkenes Eko-Merkezi ve amacı.

ŞAHDER

Şahmuratlı Köyü ve Kerkenes'i Tanıtma, Güzelleştirme, Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Kerkenes and Şahmuratlı Village Association for Public Relations, Prosperity, Help and Support

www.sahmuratli.com

Figure 18. School children and university students at the Kerkenes Eco-Center in 2011.
Şekil 18. 2011'de okul çocukları ve üniversite öğrencileri Kerkenes Eko-Merkezi'nde.

THE KERKENES ECO-CENTER

Françoise Summers and Soofia T. Elias-Ozkan

The Kerkenes Eco-Center, initiated in 2002 with help from the Australian Embassy Direct Aid Program, hosted once more numerous visitors, parties of school children and students eager to take part in hands-on sessions (Fig. 18). The Australian Ambassador Ian Biggs and Mrs Biggs were among the guests who attended the 2011 Kerkenes Festival, the highlight of the tenth season of annual activities. A group of architecture students from the Middle East Technical University extended their visit to complete their hands-on project, part of the *Architecture in situ* elective course (Figs 18d-f). While some rebuilt the walls of a shelter, others designed and built shelves and benches with Autoclave Aerated Concrete (AAC) blocks provided by AKG Gazbeton.

While ongoing research and monitoring by METU faculty and students progresses, adults and children from the village participate so that all those involved benefit and learn from each other. The sun-tracking solar cooker turned by a solar-powered motor was used during the summer months to cook meals for the Kerkenes team as well as for groups of visitors (Fig. 17a). Solar drying and cooking skills have been acquired by several village ladies who train others. Visitors take home packets of dried products, light and easy to carry. The solar drier designed by Güner Mutaf and his team in 2010 was modified for improved performance (Fig. 17b). The solar panels were replaced by glass tubes used in standard solar water heaters which are available commercially.

The project has the active support of local authorities and receives significant help in kind from the Yozgat Governorate, Sorgun District and Municipality.

In 2011 it would not have been possible to repair the roof of the Solar House without the generous support of local authorities and that of AKG Gazbeton who provided the AAC blocks. Once more, an innovative approach was followed in which the mud roof was completely redone. Rotting timbers were removed, the timber structure was rebuilt and AAC blocks were used to replace the mud cover. Crumbling mud rendering was replaced by a lime mortar with only a small amount of Portland cement added to the mix (Fig. 17c).

Village life in Turkey is a victim of large-scale migration to the city, leaving those who cannot follow to suffer from a shrinking economy and unsustainable way of life. Şahmuratlı Village Association, ŞAHDER, was set up to combat this decline and bring opportunities to the village. Its objectives are to raise living standards, provide opportunities within the village economy and hope of a better future to those who are to perpetuate village life essential to an ecological balance in our modern economy. Together, ŞAHDER and the Kerkenes team work towards making the Kerkenes Eco-Center and Şahmuratlı Village a showcase for environmentally friendly, energy-sensitive and self-sufficient development for promoting the use of renewable energy for a low-carbon economy and a sustainable future.

In May, Kerkenes solar cooked and dried products were well received when displayed at the Hilton Hotel during a fund raising event organised by the Ankara International Charity Committee, and again at the Yozgat Promotional Fair in the Ankara Atatürk Cultural Center. Additional funding is, however, necessary in order to pursue the goals that have been set, and to make selected income-generating activities economically viable in both the medium and the long term (Fig. 17d).

Figure 26. Şahmuratlı village photographed in January 2011 with the Kale in the background.

Şekil 26. 2011 Ocak ayında Şahmuratlı Köyü ve arka planda Kale.

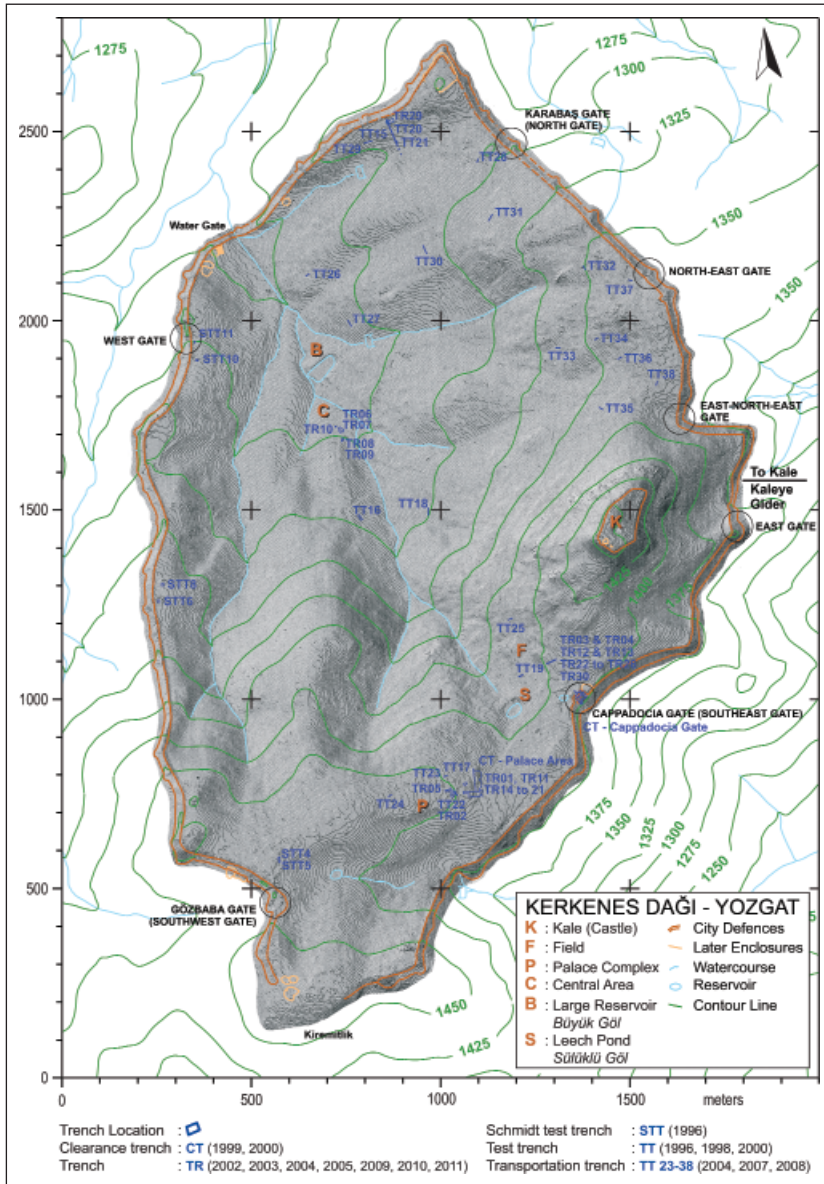

Figure 27. Digital Terrain Model (DTM) made by İşlem GIS, using ERDAS Imagine, from the GPS survey of Kerkenes.

Şekil 27. İşlem GIS tarafından ERDAS Imagine yazılımıyla GPS yüzey araştırması verilerinden hazırlanan Kerkenes Sayısal Arazi Modeli.

KERKENES PROJECT / PROJESİ

Pink Barrack, School of Foreign Languages,
C/o Faculty of Architecture,
Middle East Technical University,
Ankara 06531, Turkey.

Tel/Fax: +90 312 210 6216

C/o British Institute at Ankara (BIAA),
Tahran Caddesi 24,
Kavaklıdere, Ankara 06700, Turkey.

Director / Kazı Başkanı

Geoffrey Summers
Research Associate, The Oriental Institute,
University of Chicago.

Adjunct Assoc. Prof. of Anthropology,
University at Buffalo, SUNY.

Settlement Archaeology Graduate Program,
METU, Ankara 06531, Turkey.

e-mail: summers@metu.edu.tr

Tel: +90 312 210 6218

Co-Director / Kazı-Eş Başkanı

Scott A. Branting

Director, Center for Ancient Middle Eastern
Landscapes (CAMEL),

The Oriental Institute, Room 207,
The University of Chicago,

1155 East 58th Street, Chicago, IL 60637, USA.

e-mail: branting@uchicago.edu

Tel: +1 773 834 1152

Assistant Director / Kazı Başkanı Yardımcısı

Sevil Baltalı Tırpan

Department of Humanities and Social Sciences,
Faculty of Science and Letters,

Istanbul Technical University,
Maslak 34469, Istanbul, Turkey.

e-mail: sbaltali@itu.edu.tr

Restoration Architect

Mimari Koruma Uzmanı

Nilüfer Baturayoğlu Yöney

Graduate Program in Architectural Conservation,
Faculty of Architecture,

Istanbul Technical University,
Taşkışla, Taksim, Istanbul, Turkey.

e-mail: nilufer.baturayoglu@itu.edu.tr

KERKENES ECO-CENTER / EKO-MERKEZ

Director / Yürütücü

Françoise Summers

Department of Architecture,
METU, Ankara 06531, Turkey.

e-mail: fsummers@metu.edu.tr

Mobile: +90 535 335 7515

Project Advisor / Proje Danışmanı

Soofia T. Elias-Ozkan

METU Department of Architecture

e-mail: soofia@metu.edu.tr

Project Coordinator / Proje Koordinatörü

Berrin Çakmaklı

METU Department of Architecture

e-mail: cakmakli@metu.edu.tr

Expertise in Solar Energy

Güneş Enerjisi Uzmanı

Güner Mutaf, METU.

e-mail: gmutaf@gmail.com

ŞAHDER

Şahmuratlı Village, Sorgun, Yozgat, Turkey

Tel: +90 354 421 5054

Chairman / Başkan

Sabri Erciyas

e-mail: sabrierciyas@gmail.com

TEŞEKKÜRLER

Öncelikle, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü Murat Süslü, Kazılar ve Araştırmalar Daire Başkanı Melik Ayaz ile ekibi ve Bakanlık Temsilcilerimiz Çiğdem Demiroğlu ve Serpil Ölmez'e teşekkürlerimizi sunarız. Bize her konuda destek olan Yozgat Kültür ve Turizm Müdürü Lütfi İbiş ile Yozgat Müzesi çalışanları ve özellikle Müze Müdürü Hasan Şenyurt'a da teşekkürü bir borç biliriz. Projemizi bir çok yönden desteklemeye devam eden Yozgat Valisi Necati Şentürk ve Yozgat Belediye Başkanı Yusuf Başer ile İl Özel İdaresi, TEDAŞ, Türk Telekom yöneticileri ve ekiplerine müteşekkirimiz. Ayrıca Sorgun Kaymakamı Levent Kılıç ve Sorgun Belediye Başkanı Ahmet Şimşek ve ekiplerine de yardımları ve cömert destekleri için teşekkürü bir borçluyuz.

Projemiz, Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü'nün himayesinde yürütülmekte ancak enstitüden maddi destek almamaktadır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, yıl boyunca araştırma ve yayın çalışmaları için Ankara'da çalışma ortamı sağlarken; arazi sonrası çalışmaları ise, Chicago Yakın Doğu Araştırmaları Enstitüsü'nde Scott Branting tarafından yürütülmektedir.

Bizlere, geleneksel Anadolu misafirperverliğiyle evsahipliği yapan Şahmuratlı Köyü sakinleri ve Muhtar Turan Baştürk'e teşekkür borçluyuz. Sorumluluk bilinciyle görevinden çok daha fazlasını üstlenen Kerkenes Bekçisi Mehmet Erciyas'a ayrıca müteşekkirimiz. Son olarak, tüm proje ekibine ve Şahmuratlı köyü sakinleri arasından bizimle çalışan herkese minnettarız. Onların azmi, hevesi ve fedakarlıkları olmasaydı bu kadar yol alınmazdı.

ACKNOWLEDGMENTS

At the Ministry of Culture and Tourism General Directorate of Cultural Property and Museums our thanks go to Murat Süslü, General Director, to Melik Ayaz, Director of the Excavations and Surveys Department, and their staff, as well as to the Ministry Representatives Çiğdem Demiroğlu and Serpil Ölmez. Thanks are also due to the Yozgat Director of Culture and Tourism, Lütfi İbiş, and to the staff at the Yozgat Museum, especially Director Hasan Şenyurt, who were most supportive. We are grateful to the Governor of Yozgat, Necati Şentürk, the Yozgat Mayor, Yusuf Başer, the Directors of the Provincial Authority, TEDAŞ, and Türk Telekom who, together with their staff, continue to support the project in many ways. We thank the Sorgun District Governor, Levent Kılıç, and Sorgun Mayor, Ahmet Şimşek, and their staff for continuing assistance and generous support.

The project falls under the auspices of the British Institute at Ankara, but does not qualify for funding. In Ankara the Middle East Technical University provides office space for project research and publication work year-round while post-fieldwork at the Oriental Institute in Chicago is directed by Scott Branting.

We remain deeply indebted to the people of Şahmuratlı Village and Headman Turan Baştürk for extending traditional Anatolian hospitality. We thank Mehmet Erciyas, the Kerkenes Guard, who has gone beyond the call of duty in the assumption of his responsibilities. Finally, to all the project team and employees from the village of Şahmuratlı, our heartfelt thanks. Little would have been achieved without their dedication, enthusiasm and hard work.

LOCATION MAPS / HARİTALAR

Kerkenes House,
Şahmuratlı Köyü, P.O. Box 23, Sorgun, Yozgat, Turkey
Tel: 0 354 421 5154 or +90 354 421 5154

Yozgat Museum / Müzesi
Tel: 0 354 212 2773

Kerkenes guard / Kerkenes bekçisi, Mehmet Erciyas
Tel: 0 354 421 5056, 0 538 263 3678

Minibus / Minibüs, Kerkenes Tur - Osman Muratdağı
Tel: 0 354 421 5151, 0 532 798 0712

Galata Çamlık Hotel / Otel, Yozgat
Tel: 0 354 217 5300, Fax: 212 5318

Sorgun Büyük Termal Hotel / Otel, Sorgun
Tel: 0 354 415 6066

Teachers House / Öğretmen Evi, Sorgun
Tel: 0 354 415 2146

Bus Reservation / Otobüs Rezervasyon
Tel: 0 312 224 0824 (Gülen Ankara)
0 354 415 5533 (Gülen Sorgun)

Kerkenes

In the later seventh century BC a new capital, protected by 7 km of stone defences, was built on Kerkenes Mountain in central Turkey. The founders were bearers of Phrygian culture, a very considerable number of who had moved into this region of central Anatolia from the west. Their urban concepts, cults, architectural traditions, arts and crafts were all Phrygian. Inscription and graffiti were in the Phrygian language. This city is almost certainly to be identified with ancient Pteria. In the 540s BC, Croesus king of Lydia crossed the Red River to capture the city. It was perhaps Croesus who was responsible for looting and burning the city in events connected with war between Lydia and Persia that were soon to result in the destruction of Sardis and the extension of the Persian Empire to the west coast of Turkey.

The Eco-Center at Şahmuratlı Village below the ancient city promotes the use of renewable energy, water management, appropriate building materials and energy-efficient design for sustainable rural life on the Anatolian Plateau. This approach combines heritage management with village improvement, bringing together village residents, local and state officials, NGOs, students and academics all engaged in the protection of cultural and environmental assets in a dynamic rural setting.

MÖ geç yedinci yüzyılda, 7 km uzunluğunda taş savunma duvarları ile korunan yeni bir başkent, Türkiye'nin merkezindeki Kerkenes Dağı'nda kuruldu. Şehri kuranlar Frig kültürünün hamili olup; İç Anadolu'nun bu bölgesine batıdan göç etmiş, hatırı sayılır sayıda bir grup insandı. Kentsel anlayışları, inançları, mimari gelenekleri, sanat ve zanaatlarının tümü Frigdi. Yazıtları ve duvar yazıları olduğu gibi dilleri de Frigçe idi. Bu şehir, neredeyse kesin şekilde antik Pteria ile özdeşleştirilmektedir. MÖ 540'larda Lidya kralı Croesus, kenti ele geçirmek için Kızılırmak'ı geçmişti. Sardis'in yıkımı ve Pers İmparatorluğu'nun Türkiye'nin batı kıyasına uzanması ile sonuçlanan Lidya ve Pers İmparatorluğu arasındaki savaş ile bağlantılı olaylar dahilinde, bu kentin yağmalanıp yakılmasından sorumlu kişi, belki de Croesus idi.

Tarihi kentin eteğindeki Şahmuratlı Köyü'nde yer alan Eko-Merkez, yenilenebilir enerji, su kaynakları yönetimi ve uygun yapı malzemesi kullanımını geliştirirken, Anadolu Platosu'nda sürdürülebilir kırsal yaşam için ileri teknolojiye sahip düşük maliyetli çözümler sunmaktadır. Bu yaklaşım, kültürel ve çevresel değerlerin korunması için uğraşan yerel ve merkezi yönetim yetkililerini, sivil toplum kuruluşlarını, öğrenciler ve akademisyenleri, köy sakinleri ile devingen kırsal bir ortamda bir araya getirerek, kültürel mirasın korunmasını kırsal gelişim ile kaynaştırmaktadır.

The Iron Age city viewed from the north.
Demir Çağı kentinin kuzeyden görünümü.

METU PRESS, ODTÜ Geliştirme Vakfı Yayıncılık ve İletişim A.Ş.
Öveçler 1042. Cadde, No: 57/1, Dikmen-Çankaya, Ankara, Turkey
Tel: +90 312 480 1597 Fax: +90 312 480 1599

Graphic Design: Ali ÇINKI Tel: +90 506 264 5888

Printed by SETMA Tel: +90 312 397 2430 Fax: +90 312 397 2435

Copyright © Kerkenes Project - April 2012

METU PRESS

ISSN 1302-0749

KERKENES

Project and Eco-Center / Projesi ve Eko-Merkez

Sponsors / Sponsorları

2011 SPONSORS / SPONSORLARI

ERDOĞAN MUSTAFA AKDAĞ
EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI

Erdoğan Akdağ Center for
Research and Education.
Erdoğan Akdağ Araştırma ve
Eğitim Merkezi.

MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

THE ORIENTAL INSTITUTE
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

BIAA
British Institute
at Ankara

LOEB
CLASSICAL LIBRARY
FOUNDATION

ANONYMOUS
DONOR, USA

BINKS TRUST
Scotland

US EMBASSY / Ankara
Ambassador's Fund for
Cultural Preservation

UCLA COTSEN
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

ARCHAEO/COMMUNITY
FOUNDATION

ANGLO-TURKISH SOCIETY
Bernard and Ines Burrows
Memorial Award

CHARLOTTE BONHAM-CARTER
CHARITABLE TRUST

ANDREA
DUDEK

JOHN
KELLY

JOHN
NOTZ

CATHERINE
NOVOTNY

HAZEL
BERTZ

CINPOR
YIBITAS

AKG

MESA
MESKEN

AICC
ANKARA INTERNATIONAL
CHARITIES COMMITTEE

YOZGAT ÇİMENTO

GAZBETON

PETER SOMMER

yeniğin

FRIENDS AND VISITORS / DOSTLAR VE ZİYARETÇİLER

Andanır

2011 HELP IN KIND / AYNI DESTEK

YOZGAT VALİLİĞİ

YOZGAT İL ÖZEL İDARESİ
YOZGAT BELEDİYESİ

SORGUN KAYMAKAMLIĞI
SORGUN BELEDİYESİ

BELENCUMAFAKILI BELEDİYESİ

BRITISH EMBASSY
Ankara

İŞLEM GIS

KERKENES NEWS / HABERLER 14-2011

Preparation and production sponsored by / baskıya hazırlık ve baskıya destekleyen
Hazel Bertz

PREVIOUS SPONSORS / ÖNCEKİ SPONSORLAR

<http://www.kerkenes.metu.edu.tr/kerk1/14spons/index.html>

Collaboration / İşbirliği

MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Faculty of Architecture
Faculty of Engineering
Faculty of Civil Engineering
Faculty of Metallurgical Engineering
Faculty of Geological Engineering
Institute of Social Science

DEPARTMENT OF ARCHITECTURE
GRADUATE PROGRAM IN SETTLEMENT ARCHAEOLOGY
GRADUATE PROGRAM IN ARCHAEOLOGY

TAÇDAM - ODTÜ
METU Center for Research & Assessment of the Historic Environment

METU Computer Center hosts the Kerkenes web page and provides technical support.
ODTÜ Bilgi İşlem Merkezi Kerkenes web sayfasını barındırmakta ve teknik destek sağlamaktadır.

CAMEL - Center for Ancient Middle Eastern Landscapes
The Oriental Institute, The University of Chicago

İSTANBUL TECHNICAL UNIVERSITY / İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Faculty of Science and Letters / Fen Edebiyat Fakültesi
Faculty of Architecture / Mimarlık Fakültesi

Cotsen Institute of Archaeology, University of California, Los Angeles

The Malcolm and Carolyn Wiener Laboratory for Aegean and
Near Eastern Dendrochronology, Cornell University

The Social Systems GIS Laboratory, SUNY Buffalo

University of Florence, Italy

Laboratoire de Géographie Physique,
UMR 8591 - CNRS

Institut Français
d'Études Anatoliennes

The University of Wisconsin Madison

Laboratory
for Archaeological Chemistry

HACETTEPE UNIVERSITY / ÜNİVERSİTESİ
Departments of Anthropology and Hydrogeology/ Antropoloji ve Hidrojeoloji Bölümleri

ŞAHDER
Kerkenes and Şahmuratlı Village Association for Public Relations, Prosperity, Help and Support
Şahmuratlı Köyü ve Kerkenes'i Tanıtma, Güzelleştirme, Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Donations can be channeled through / Bağışlarınız için

IN TURKEY

METU DEVELOPMENT FOUNDATION / ODTÜ GELİŞTİRME VAKFI
Tel: +90 312 480 33 03 Fax: +90 312 480 3336

IN THE U.S.

The Kerkenes Dağ Project, The Oriental Institute Development Office,
University of Chicago. Tel: +1 773 834 9775
or online at oi.uchicago.edu/getinvolved/donate/